

Arab - E.H.B.O. Eerste hulp bij ongevallen

Artikel 174

Eerste hulp en dringende verzorging aan werknemers die door ongeval of ongesteldheid getroffen worden

De in artikel 28 van dit reglement bedoelde werkgevers moeten de nodige maatregelen nemen om:

- 1° de door ongeval of ongesteldheid getroffen en zo spoedig mogelijk de hulp, de dringende verzorging alsmede de bijstand van een dokter of van een persoon die bevoegd is om hem voor de gevaren van verwickelingen te vrijwaren en eveneens het voorlopig onderkomen te bezorgen die eventueel ingevolge de omstandigheden noodzakelijk zijn;
- 2° hun de eerste hulpmiddelen te kunnen verlenen in een behoorlijk lokaal;
- 3° hen naar dit lokaal te voeren indien zij zich er niet op eigen kracht kunnen naar begeven;
- 4° indien nodig, eveneens het vervoer, hetzij naar hun woonplaats, hetzij naar een hospitaalinstelling te verzekeren.
- 5° in dat verband de nodige verbindingen te onderhouden met diensten van buitenaf.

Artikel 175

Voorwaarden E.H.B.O.-lokaal

Het in voorafgaand artikel bedoelde lokaal moet gevrijwaard zijn tegen elke schadelijke invloed, moet goed verlucht, goed verlicht en toegerust zijn met een verwarmingssysteem dat geschikt is om er in elk seizoen een voldoende hoge temperatuur te laten heersen, alsmede met de nodige middelen om zuiver warm water te bekomen en om de handen te wassen.

De door ongeval of ongesteldheid getroffen personen moeten naar dat lokaal kunnen gebracht worden met alle nodige voorzorg en er kunnen rusten in de wegens hun gezondheidstoestand noodzakelijke houding en in behoorlijk comfortabele voorwaarden.

Artikel 176

Aantal en opleiding eerste hulpverleners

Onverminderd de bepalingen van artikel 180 moeten de eerste zorgen aan de door ongeval of ongesteldheid getroffen personen verleend worden:

- 1° in de ondernemingen waar gewoonlijk en tegelijkertijd ten minste 500 personen zijn te werk gesteld indien ze van industriële aard zijn, of ten minste 1 000 personen in het tegenovergestelde geval: door de verschillende personen die minstens een (brevet van verpleegassistent(e)) of een ander gelijkwaardig diploma bezitten.

Op gemotiveerd advies van de Hoge Raad voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen mag de Minister van

Tewerkstelling en Arbeid evenwel de ondernemingen die een geringer getal personen te werk stellen ertoe verplichten zich de medewerking te verzekeren van personen die een van voormelde diploma's bezitten, wanneer de aard of het bijzonder karakter van hetgeen er wordt verricht, die maatregel wenselijk maakt;

- 2° in de andere ondernemingen die gewoonlijk en tegelijkertijd minstens twintig personen te werk stellen, indien ze van industriële aard zijn, of vijftig personen in het tegenovergestelde geval: door een of verschillende personen die tenminste het getuigschrift van hulpverlener bezitten;

- 3° in de niet in bovenstaande 1° en 2° bedoelde ondernemingen: door een of verschillende door de werkgever aangewezen personen waaraan hij het bijhouden en het gebruik van de onder artikel 178 voorziene apotheek toevertrouwt.

In elke onderneming moet het getal der (brevethouders van verpleegassistent(e)), hulpverleners of andere bovenbedoelde personen, al naargelang van het geval, in verhouding zijn met het personeelscijfer, zodat het die personen mogelijk is hun opdracht uit te voeren onder voorwaarden die elke nodige waarborg bieden en tevens gedurende gans de werkdag en, indien het bedrijven betreft waar ook 's nachts wordt gewerkt, zowel tijdens de nacht als in de loop van de dag, onverwijld de nodige verzorging te verlenen.

De bepalingen van het 1° van dit artikel zijn evenwel niet toepasselijk op de tijdelijk bestaande bedrijven, op de seizoenbedrijven, noch op de ondernemingen die onderverdeeld zijn in afzonderlijke, van plaats veranderende en ver van elkaar gelegen werkposten, die uiteraard niet door eenzelfde centrum voor eerste verzorging kunnen bediend worden. In die ondernemingen mogen de eerste hulp en de dringende verzorging van de door ongeval of ongesteldheid getroffen personen verzekerd worden door personen die een bewijs van hulpverlener bezitten of door de personen waarvan sprake in het 3° van dit artikel, al naargelang er gewoonlijk en tegelijkertijd twintig, bijaldien het een nijverheidsonderneming is, of vijftig indien het geen nijverheidsonderneming is, werknemers worden tewerkgesteld.

Artikel 177

Erkenning cursussen voor eerste hulpverlening

Het getuigschrift van hulpverlener waarvan sprake in het 2° van voorgaand artikel wordt afgeleverd door een met dat doel door de Minister van Tewerkstelling en Arbeid of door diens afgevaardigde erkend organisme.

Mits zij beantwoorden aan de voorwaarden waarvan die aanneming afhankelijk is kunnen de arbeidsgeneeskundige diensten alsook de andere in artikel 182 bedoelde geneeskundige diensten die erkenning bekomen.

Arab - E.H.B.O. Eerste hulp bij ongevallen

Die diensten moeten zoveel mogelijk op zulke manier georganiseerd zijn dat zij die erkenning kunnen bekomen en er in elk geval mee belast kunnen worden bovenbedoelde hulpverleners te vormen en deze laatsten geregeld op te leiden voor de verrichtingen met het oog op de redding van de door ongeval of ongesteldheid getroffen. Indien nodig moet die opleiding worden verwezenlijkt met de medewerking van de technische diensten der onderneming.

Artikel 178 Eerste hulpmiddelen

In iedere door de in artikel 28 van dit reglement bedoelde werkgevers bestuurde onderneming, moeten de eerste hulpmiddelen ten minste bestaan in een hulpapotheek ondergebracht in één of meer kasten of in één of meer dozen en waarvan de samenstelling bepaald is in de bijlage van deze afdeling volgens de aard van de onderneming of van de werkplaats.

Die kasten en die dozen moeten gemaakt zijn van materialen die voldoende weerstand bieden tegen schokken en tegen roest zodat zij bij het gebruik niet kunnen misvormd worden, geen enkele spleet vertonen langswaar vloeistof of stof kunnen binnendringen en hermetisch sluiten. De dozen moeten voorzien zijn van een handvat of van een ander middel om ze gemakkelijk te dragen.

In de ondernemingen die bestaan in verschillende tamelijk ver uit elkaar liggende departementen of afdelingen, moeten ten minste evenveel gebruikbare dozen voorzien zijn als er departementen of afdelingen zijn. In ieder departement of afdeling moet zich één van die dozen bevinden.

In de ondernemingen verdeeld over ver van elkaar gelegen werkposten, bedoeld in artikel 176, derde lid, moet zich ten minste een gebruiksklare doos op elk van die verschillende werkposten bevinden, tenzij het aantal tewerkgestelde werknemers lager is dan vijf personen en dat ieder van hen uitgerust is met een individuele verbandetui waarvan de inhoud wordt bepaald in de bijlage van deze afdeling.

Een gebruiksklare verbanddoos moet eveneens geplaatst worden op elk voertuig met mechanische beweegkracht dat op de openbare weg komt alsmede op elk schip, tenzij het voertuig of het schip reeds uitgerust zijn met een verbandkist of een verbandetui overeenkomstig de reglementen inzake het vervoer.

Artikel 179 Voorwaarden E.H.B.O.-lokaal en -uitrusting

Het onder artikel 176, 1°, bedoelde verzorgingspersoneel moet over de nodige lokalen en uitrusting beschikken om zijn opdracht te kunnen vervullen onder voorwaarden die elke gewenste waarborg bieden.

Die lokalen moeten voldoende ruim, goed verlicht, goed verlucht en van een drinkwaterleiding, warm en koud, voorzien zijn alsmede van een verwarmingssysteem dat in elk seizoen een aan het gebruik waarvoor ze bestemd zijn aangepaste warmte biedt.

Die lokalen kunnen in de plaats komen van het in de artikelen 174 en 175 bedoelde lokaal.

Artikel 180 Bijkomende E.H.B.O.-middelen voor specifieke ondernemingen en activiteiten

Voor de hierna opgesomde ondernemingen of werken moeten de bij artikel 178 voorgeschreven eerste hulpmiddelen als volgt worden aangevuld:

- 1° ondernemingen, welk ook het aantal te werk gestelde personen mag zijn, waar herhaald of groot gevaar bestaat om te vallen, zoals de werven voor stellingbouw, bouwwerken, afbraakwerken alsmede alle andere ondernemingen van industriële aard waar gewoonlijk in totaal ten minste honderd personen zijn te werkgesteld: een met twee dekens beklede draagberrie of draagstoel moet zich op of in de nabijheid van de werkplaatsen bevinden, zodat hij zonder verwijl kan worden gebruikt;
- 2° ondernemingen en werkposten waar verrichtingen gebeuren die bijzondere risico's bieden voor verbranding of invreting op de huid of op de slijmvliezen door zuren, basen of andere chemische stoffen: de eerste hulpmiddelen moeten bestaan in producten of bereidingen waarmee de agentia die verbranding of invreting veroorzaken geneutraliseerd kunnen worden;
- 3° slachthuizen, slachterijen, darmwasserijen, vilbeluiken, ondernemingen voor het vergaren, het behandelen of het bewerken van huiden, beenderen, horens, manen of ander voor de voeding ongeschikt dierenafval; ondernemingen voor het laden of lossen van dat afval; ondernemingen voor de behandeling of het sorteren van vuilnis of van niet ontsmette vodden; laboratoria voor biologie, autopsiediensten, leerzalen voor anatomie: de eerste hulpmiddelen moeten bestaan in een antiseptische oplossing waarmee elke verwonding, elke schram, hoe klein ook, kan worden ontsmet bij de personen die in contact kunnen komen met de dieren, met dierenafval, met de lijken of met elke andere stof waardoor zij rechtstreeks of onrechtstreeks besmet kunnen worden door aanraking met de zakken, recipiënten, voertuigen, grond, verschillende voorwerpen die hebben gediend om ze te verpakken, te vervoeren, vast te nemen, enz.

De samenstelling van die antiseptische oplossing wordt bepaald door de arbeidsgeneesheren of door de aan andere onder artikel 182 bedoelde geneeskundige diensten verbonden geneesheren, al naargelang van het geval.

Arab - E.H.B.O. Eerste hulp bij ongevallen

De personen die verwondingen vertonen of schrammen welke kunnen worden blootgesteld aan gevaarlijke besmettingen mogen het werk slechts hervatten of voortzetten nadat die verwondingen of schrammen ontsmet zijn en van een sluitend verband voorzien.

De evolutie van die verwondingen en van die schrammen moet van nabij worden gevolgd;

4° werken in perslucht (werken uitgevoerd door middel van persluchtcaissons of -schilden, of van duikerspakken): daar waar die werken worden verricht, moeten zich bevinden:

- a) een reddingstoestel dat zich in de werkkamer van de caissons en van de schilden bevindt en zodanig gemaakt is dat de gekwetste of zieke personen gemakkelijk kunnen weggebracht worden;
- b) de nodige toestellen en producten voor de inhalaties van zuurstof;
- c) een recompressiesluis, wanneer de nodige druk voor de uitvoering der werken anderhalve effectieve atmosfeer moet bereiken.

Die sluis moet ruim genoeg zijn om er gemakkelijk een zieke en twee helpers in onder te brengen. Zij moet voorzien zijn van twee luchtsassen, het ene voor het schutten van de personen, het andere voor het inbrengen van geneesmiddelen; ze moet zich bevinden in een lokaal dat gemakkelijk kan verwarmd worden, voorzien is van een elektrisch verlichtingssysteem en waar de verluchting gebeurt door middel van een toestel dat een luchtverversing mogelijk maakt naar rato van vijftig kubieke meter lucht per persoon en per uur. De temperatuur in de sluis moet zoveel mogelijk 18 °C benaderen.

De werkgever moet een persoon aanwijzen die verantwoordelijk wordt gesteld voor het onderhoud en voor de goede werking van de recompressiesluis.

De werkgever moet er eveneens voor zorgen dat op elke post waar in perslucht wordt gewerkt twee personen aanwezig zijn die minstens het onder artikel 177, eerste lid, bedoelde bewijs van hulpverlener bezitten en die bevoegd zijn om de kunstmatige ademhaling toe te passen en om bovenbedoelde sluis te bedienen.

Die personen moeten op elk ogenblik en zolang het werk duurt metterdaad aanwezig zijn en ook nog gedurende twaalf uren nadat het werk werd stilgelegd indien de luchtdruk waaraan de arbeiders zijn onderworpen geweest (een verhoogde druk van ten minste 1,5 bar heeft bereikt en nog gedurende twee uren indien die luchtdruk lager dan dat cijfer is gebleven).

Telkens hij in perslucht moet verblijven moet elke der betrokken werknemers vooraf individueel worden ondervraagd over zijn gezondheidstoestand door de in de twee voorgaande alinea's bedoelde personen. Indien de werknemers verklaren dat zij lijden aan stoornissen van de neus, van de keel, van de oren of aan om het even welke ongesteldheid,

mogen zij slechts mits gunstig advies van de arbeidsgeneesheer gemachtigd worden in de perslucht te komen. Wanneer de werken worden verricht (onder een verhoogde druk van 2,5 bar) moet de arbeidsgeneesheer aanwezig zijn op het ogenblik dat de werknemers het werk stilleggen en de decompressie ondergaan.

De werkgever doet de arbeidsgeneesheer binnen de kortst mogelijke tijd elke werknemer onderzoeken die over een stoornis klaagt.

De betrokken werknemers moeten te allen tijde over een van rustbedden, kleerkasten en lavabo's voorzien lokaal beschikken. Dat lokaal moet behoorlijk verwarmd en verlucht worden.

5° ondernemingen en werkposten waar bijzondere risico's bestaan voor elektrocutie, overstroming, verdrinking, ontploffing, overvloedige en plotse ontsnapping van schadelijke gassen, ernstige vergiftiging door bijzonder gevaarlijke uitwasemingen (cyanwaterstofzuur, zwavelwaterstof, fosforwaterstof, arseenwaterstof, koolmonoxyde, enz.): die ondernemingen en posten moeten over aangepast reddingsmaterieel beschikken (reddingsgordels, ladders, touwen, boeien, ademhalingstoestellen, bijzondere beschermingskledij, enz., al naargelang van het geval), waarmee de getroffen en uit hun netelige positie kunnen worden bevrijd, alsmede over de nodige toestellen en producten om ze opnieuw bij bewustzijn te brengen.

Een voldoende aantal hulpverleners die het bewijs waarvan sprake onder artikel 177 bezitten moet worden opgeleid voor de reddingswerken en het toepassen van de kunstmatige ademhaling opdat, indien nodig, die verrichtingen op elk ogenblik onverwijld in de beste omstandigheden zouden kunnen gebeuren.

Indien onder de reddingsmiddelen ook ademhalingstoestellen moeten voorhanden zijn moeten de hulpverleners eveneens vertrouwd gemaakt worden met het dragen van die toestellen.

De ademhalingstoestellen voor reddingswerk moeten van het type «met toevoer van lucht» of van het «onafhankelijk» type zijn, zoals die types worden bepaald in artikel 160, I, van dit reglement en moeten beantwoorden aan de bepalingen van dat artikel.

Die toestellen moeten worden onderhouden, hersteld en vervangen zoals voorzien in de artikelen 164 en 166 van dit reglement. Na elk gebruik moeten zij behoorlijk gereinigd, ontsmet en, ingeval zij door radioactieve stoffen gecontamineerd zijn, gedecontamineerd worden.

6° in Afdeling I, bijlage II, (rubriek 2.1.) van dit hoofdstuk bedoelde ondernemingen: al naargelang van de bijzondere risico's voor bestraling waaraan de werknemers die er worden tewerkgesteld kunnen blootgesteld worden, moeten die ondernemingen beschikken over geschikte middelen om, op doeltreffende wijze, alle door de omstandigheden genoodzaakte

Arab - E.H.B.O. Eerste hulp bij ongevallen

reddingsverrichtingen of decontaminaties alsmede alle dringende medische behandelingen toe te passen.

Artikel 181

Bewaarplaats en -voorwaarden eerste hulpmiddelen

De dozen en kasten waarin geneesmiddelen steken, alsmede de andere eerste hulpmiddelen en het reddingsmaterieel moeten ondergebracht zijn op plaatsen waar zij gevrijwaard zijn tegen elke oorzaak van contaminatie of van beschadiging.

Al die eerste hulpmiddelen en dat reddingsmaterieel moeten te allen tijde bereikbaar zijn, volledig en in goede staat van bewaring worden gehouden en moeten onmiddellijk kunnen gebruikt worden.

Een voldoende voorraad van de apotheekartikelen moet worden aangelegd om, dadelijk na het gebruik, de inhoud van bovenbedoelde dozen of kasten opnieuw volledig bij te vullen.

Die voorraad moet worden ondergebracht in een kast of op een plaats die beantwoorden aan de in het tweede lid van artikel 178, en in het eerste lid van dit artikel bepaalde voorwaarden. Men moet er eveneens te allen tijde de hand kunnen op leggen.

Artikel 182

Taak arbeidsgeneeskundige diensten inzake eerste hulpverlening en dringende verzorging

De arbeidsgeneeskundige diensten oefenen het toezicht uit over de organisatie van de eerste hulp en de dringende verzorging, zoals voorgeschreven door de artikelen 174 tot 181, en zorgen ervoor dat die eerste hulp en die dringende verzorging geschieden in de voorwaarden die alle gewenste waarborg bieden, behoudens de gevallen waar die opdracht voorbehouden wordt aan andere medische diensten die werden opgericht in toepassing van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971.

Artikel 183

Taak arbeidsgeneesheer voor uitbreiding eerste hulpmiddelen

De arbeidsgeneesheren of de aan de andere in het voorgaande artikel bedoelde geneeskundige diensten verbonden dokters, al naargelang van het geval, moeten de betrokken ondernemingshoofden alle nuttige voorstellen doen inzake de uitbreiding die volgens hen moet worden gebracht aan de onder de artikelen 178 en 180 voorziene eerste hulp en dringende verzorging, ingeval de oorzaken en de risico's voor ongeval of ongesteldheid, en de aard van deze laatste van bijzondere aard zijn of kenmerkende letsels of pathologische stoornissen met zich brengen, of indien zij zeer talrijk of zeer groot zijn.

De geneesheren-arbeidsinspecteurs mogen, van hun kant, en in zover zij oordelen dat het even noodzakelijk is, de ondernemingshoofden ertoe verplichten maatregelen van dezelfde aard toe te passen.

Wat betreft de reddingsmiddelen voor de door ongeval of ongesteldheid getroffen werknemers, mogen ook de ingenieurs van de Administratie van de arbeidsveiligheid of van de Administratie van het mijnwezen, al naargelang van het geval, mits hetzelfde voorbehoud, de werkgevers ertoe verplichten zulke maatregelen toe te passen indien die middelen uiteraard onder de bevoegdheid vallen van die ambtenaren.

Artikel 183bis,

Verwarmingstoestellen E.H.B.O.-lokaal

[In alle om het even welke onder de bepalingen van deze afdeling vallende lokalen en in alle inrichtingen die erbij behoren, moeten de verwarmingstoestellen met brandstof beantwoorden aan de voorschriften van artikel 65, eerste lid, van dit reglement.]

Artikel 183ter,

Taak dienst en comité V.G.V. inzake eerste hulpverlening en dringende verzorging

[De dienst en het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen van de onderneming worden bij toepassing van het bepaalde in deze afdeling betrokken.]

Arab - E.H.B.O. Eerste hulp bij ongevallen

Bijlage bij artikel 178, Samenstelling van de apotheekkasten of verbanddozen alsmede de individuele verbandetuis voorgeschreven in artikel 178 van deze afdeling

I. Minimum samenstelling van de apotheekkasten of verbanddozen

a) artikelen in vast verband:

1° elastisch knevelverband (5 cm breed): één

2° reanimatiecanule: één

3° roestvrije schaar (14 cm lang): één

4° toelichtingsnota: «Dringende verzorging in afwachting van de komst van de geneesheer»;

b) artikelen in wisselend aantal:

naargelang van de aard van het werk en de personeelssterkte per gedeelte of veelvoud van:

– tien industriële werknemers met maximum van drie veelvouden

– vijftig niet-industriële werknemers met maximum van twee veelvouden

1° steriele snelverbanden:

– twee snelverbanden waarvan de gaaszachtel 2 m op 5 cm meet en het verbandplakje 10 cm op 7 cm

– één snelverband waarvan de gaaszachtel 2 m op 7 cm meet en het verbandplakje 14 cm op 12 cm

2° steriel driekantig doekverband:

– één

– afmetingen: 90 cm, 90 cm, 127 cm

3° lichte cambriczwachtels:

– twee: van ten minste 5 m lang en 5 cm breed

– twee: van ten minste 5 m lang en 7 cm breed

4° samengeperste hydrofiele verbandwatten:

– twee verpakkingen van netto 20 gr

5° zijden kleefpleister:

– één rol van ten minste 5 m lang en 2,5 cm breed

– één rol van ten minste 5 m lang en 1,25 cm breed

6° gaaspleisterverband:

– hetzij één zwachtel van ten minste 1 m lang en 6 cm breed

– hetzij één assortiment van verschillende breedten waarvan de totale lengte 1 m bedraagt

7° antiseptische oplossing:

– oplossing van jodium en alcohol à 1 % of chloorhexidinedigluconaat in alcoholische oplossing van ten minste 50 volumen % of elke oplossing die als equivalent wordt beschouwd:

– 30 ml in een of meer hermetisch sluitende flesjes of in ampullen (met vijltje)

8° roestvrije veiligheidsspelden:

– tien (in een doosje of op een kaartje).

II. Minimum samenstelling van het individueel verbandetui

1° steriele snelverbanden waarvan de hydrofiele gaaszachtel ten minste twee meter lang is en 7 cm breed: twee

2° steriel driekantig doekverband: één

afmetingen: 90 cm, 90 cm, 127 cm.

III. Opmerking

De onder I en II opgesomde artikelen alsmede hun verpakkingen moeten beantwoorden aan de eisen van de Belgische Farmacopee (Ve uitgave).

Arab - E.H.B.O. Eerste hulp bij ongevallen

TOELICHTINGSNOTA: «DRINGENDE VERZORGING IN AFWACHTING VAN DE KOMST VAN DE GENEESHEER»

1. Deze toelichtingsnota dient opgemaakt te worden in de vorm van een brochure.
- 2.
2. Op de omslag van die brochure moet vermeld worden:

a) op de buitenkant:

DRINGENDE VERZORGING IN AFWACHTING VAN DE KOMST VAN DE GENEESHEER (Artikel 178 van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming – Bijlage)

b) op de binnenkant:

Inhoudstafel

- I. Wonden, bloedingen
- II. Verstuiking, ontwrichting, botbreuk
- III. Brandwonden
- IV. Verstikking
- V. Elektrocutie
- VI. Vergiftiging
Voorafgaande opmerkingen:
wat niet mag gedaan worden: het slachtoffer verplaatsen, behalve wanneer er onmiddellijk doodsgevaar is, wat zo spoedig mogelijk gedaan moet worden: bij ademhalingsstilstand de kunstmatige ademhaling toepassen (zie rubriek IV).

3. De brochure dient verschillende bladen te bevatten waarop de volgende tekst voorkomt:

I. Wonden – Bloedingen

Wat u ziet	Wat moet worden gevreesd	Wat te doen	Hoe het te doen
Lichte verwonding	Besmetting.	De wonde ontsmetten en beschutten met een steriel snelverband.	<ul style="list-style-type: none">– Zorgvuldig de handen wassen.– De wonde en de streek errond ontsmetten met het ontsmettingsmiddel dat zich in de verbanddoos bevindt.– Een steriel snelverband of een aseptisch gaaspleisterverband aanbrengen. Gebbruiksaanwijzing: <ul style="list-style-type: none">. de wikkel van een steriel snelverband losmaken;. met elke hand een van de twee rolletjes van de zwachtel vastnemen;. de handen uit elkaar brengen om het verband open te vouwen;. de kompresprop op de wonde drukken zonder de wonde noch de binnenkant van de prop aan te raken;. de zwachtels afwinden en de twee einden aan elkaar knopen om het verband vast te leggen
Ernstige verwonding	Besmetting	De wonde beschutten met één of zo nodig verscheidene steriele snelverbanden	<ul style="list-style-type: none">– Zorgvuldig de handen wassen.– Een of meer snelverbanden aanbrengen. Gebbruiksaanwijzing: zie hierboven.

Arab - E.H.B.O. Eerste hulp bij ongevallen

Overvloedig bloedverlies langs een of meer wonden	Dood ingevolge bloedverlies	De bloeding stelpen door een drukverband op de wonde aan te brengen	<ul style="list-style-type: none"> – Een steriel snelverband op de wonde aanbrengen. Gebruiksaanwijzing: zie hierboven. – Indien nodig verscheidene steriele snelverbanden boven elkaar op dezelfde wonde aanbrengen en er met de hand op drukken. – In geval van zeer ernstige bloeding aan een lid en als de andere middelen falen een knevelverband aanbrengen tussen de wonde en de romp, bij de wortel van het lid. – Op het slachtoffer het uur leesbaar aanduiden waarop het knevelverband aangebracht werd. Het knevelverband om de twintig minuten langzaam losmaken en het slechts opnieuw aandrukken indien de bloeding ophoudt
---	-----------------------------	---	---

II. Verstuiking, ontwrichting, botbreuk

Wat u ziet	Wat moet worden gevreesd	Wat te doen	Hoe het te doen
Zwelling of misvorming van een lid. Eventueel bot dat door de huid is heengedrongen mogelijk met bloedverlies.	Verstuiking. Ontwrichting. Botbreuk	<ul style="list-style-type: none"> – Het slachtoffer in een gemakkelijke houding plaatsen om de pijn te verzachten. – Eventueel de bloeding stelpen. – Het lid onbeweeglijk maken. 	<ul style="list-style-type: none"> – Het slachtoffer neerleggen. – Het slachtoffer beletten het gezwollen of misvormd lid te verplaatsen. – Het bloeden stelpen indien nodig (zie rubriek I). – Het lid onbeweeglijk maken door middel van stijve voorwerpen (spalken, plankjes, geplooid krantenpapier, enz.) geplaatst langsheen het lid en vastgemaakt door middel van cambriczachtels

III. Brandwonden

Wat u ziet	Wat moet worden gevreesd	Wat te doen	Hoe het te doen
Het slachtoffer staat in brand	Ernstige en uitgebreide brandwonden.	<ul style="list-style-type: none"> – Het slachtoffer beletten zich te verplaatsen. – De brandende kleding doven 	<ul style="list-style-type: none"> – Het slachtoffer neerleggen. – Het slachtoffer in een deken rollen. – Eens het vuur gedoofd het slachtoffer laten neerliggen, het hoofd horizontaal en de voeten een weinig omhoog. – Het slachtoffer toedekken en kleine hoeveelheden water te drinken geven
Brandwonden	Besmetting	De brandwonden beschutten tegen vuil of vreemde voorwerpen	<ul style="list-style-type: none"> – De handen wassen. – Steriele snelverbanden of een of meer steriele driekantige doekverbanden op de brandwonden aanbrengen.

Arab - E.H.B.O. Eerste hulp bij ongevallen

Chemische brandwonden	Besmetting	Het chemisch product verdunnen	<ul style="list-style-type: none"> – De getroffen streek overvloedig wassen met helder water en vermijden dat het water zich op de niet aangetaste huid verspreidt. – Vervolgens een of meer steriele snelverbanden op de brandwonden aanbrengen
Chemische brandwonden in het aangezicht en aan de ogen	Besmetting. Blijvende littekens. Gezichtsverlies	De brandwonden beschutten tegen vuil of vreemde voorwerpen	<ul style="list-style-type: none"> – De handen wassen. – Steriele snelverbanden of een of meer steriele driekantige doekverbanden op de brandwonden aanbrengen.

IV. Verstikking

Wat u ziet	Wat moet worden gevreesd	Wat te doen	Hoe het te doen
Het slachtoffer ademt niet meer	Dood door verstikking	<ul style="list-style-type: none"> – Onmiddellijk de kunstmatige ademhaling toepassen. Methoden: – «mond-op-neus-beademing» – «mond-op-mond-beademing» (met of zonder reanimatiecanule). 	<ul style="list-style-type: none"> – De hals vrijmaken. – Alle vreemde lichamen uit de mond en de neus verwijderen (aarde, bloed, water, voedsel). – Het hoofd achterover buigen, de hals gestrekt, de kin vooruit. – De neusgaten met een hand dichtknijpen (mond-op-mondbeademing) of de mond met één hand dicht doen (mond-op-neusbeademing). – Met de andere hand de kin vastnemen. Zonder canule (mond-op-mond of mond-op-neusbeademing): – Inademen. – Uw mond hermetisch op de lippen of de neus van het slachtoffer plaatsen. – Lucht in de mond of neus van het slachtoffer blazen. – Uw mond terugtrekken. – Inademen en de beademing opnieuw beginnen. Met een canule: – Het ene uiteinde van de canule in de mond van het slachtoffer brengen. – Inademen. – De mond van het slachtoffer om de canule sluiten. – In het andere uiteinde van de canule blazen. – Uw mond terugtrekken. – Inademen en de beademing opnieuw beginnen. Opmerking: het inblazen moet 15 maal per minuut worden overgedaan

Arab - E.H.B.O. Eerste hulp bij ongevallen

V. Elektrocutie

Wat u ziet	Wat moet worden gevreesd	Wat te doen	Hoe het te doen
Bewusteloze persoon kan nog in contact zijn met een stroomgeleider	Elektrocutie. Brandwonden	<ul style="list-style-type: none"> – Het contact met de stroom verbreken. Vervolgens: <ul style="list-style-type: none"> – De kunstmatige ademhaling toepassen. BELANGRIJK: Nooit iemand aanraken die nog in contact is met een stroombron zonder vooraf zichzelf te beschermen: DOODSGEVAAR 	<ul style="list-style-type: none"> – De stroom uitschakelen (een eventuele val van het slachtoffer voorzien). Indien niet mogelijk: <ul style="list-style-type: none"> – Dikke wollen of rubberen handschoenen aantrekken. – Een stuk droog hout of elk ander isolerend voorwerp nemen. – Zich van de grond isoleren door op een voorwerp van droog hout of elk ander isolerend materiaal te gaan staan. – Door middel van het stuk droog hout of het isolerend voorwerp het slachtoffer verwijderen van de stroomgeleider waarmee hij (zij) in aanraking is. – Zo nodig de kunstmatige ademhaling toepassen (zie rubriek V) en de brandwonden beschutten (zie rubriek III).

VI. Vergiftiging

Wat u ziet	Wat moet worden gevreesd	Wat te doen	Hoe het te doen
In het begin misschien niets. Na enige tijd kan het dat het slachtoffer: <ul style="list-style-type: none"> – braakt – pijn heeft – zich onwel voelt – bezwijmt 	Vergiftiging	<ul style="list-style-type: none"> – Nagaan hoe de vergiftiging ontstond en welk het vergift was. – De geneesheer roepen. – Telefoneren naar het Nationaal Centrum ter voorkoming en behandeling van intoxicaties (Anti-Gifcentrum), Jozef Stallaertstraat 1 B 15, 1060 Brussel Tel. (02) 345 45 45 (dringende oproepen) (02) 345 18 18 (secretariaat) (02) 345 94 74 (02) 345 56 30 – De eerste zorgen toedienen. – Indien mogelijk het vergift en het braaksel bewaren 	<ul style="list-style-type: none"> – Het slachtoffer op zijn (haar) zijde leggen op een rustige en verluchte plaats. – Zich schikken naar de door het Anti-Gifcentrum verstrekte onderrichtingen. – Bij gebrek aan onderrichtingen beletten dat het slachtoffer iets zou innemen. Als er stuiptrekkingen optreden: <ul style="list-style-type: none"> – Beletten dat het slachtoffer in zijn (haar) tong bijt door een in een zakdoek gewikkeld hard voorwerp tussen zijn of haar kaken te plaatsen. Indien het slachtoffer niet meer ademt: <ul style="list-style-type: none"> – De kunstmatige ademhaling toepassen (zie rubriek IV).]